

Іменник *край* із значенням «відрізок, шматок; шматок землі» був ще у спільнослов'янській мові і нині відомий багатьом слов'янським мовам. Оскільки слов'янські племена споконвіку мали свої території, які здебільшого відділялися природними рубежами – річками, лісами, болотами, солончаками (отже, ніякої мішанини племен не було), давньослов'янське слово *край* «відрізок, шматок землі» набуло нового значення – «територія, що належить племені».

Поряд зі словом *україна* у східнослов'янських діалектах здавна існувало і слово *окраїна* «порубіжна територія племені», утворене від *окрай* «обріз, край» за допомогою суфікса *-ина* (*-іна*, *-їна*). Ці слова чітко розрізнялися між собою: *україна* – це вся відділена частина території племені (згодом – уся територія феодального князівства), *окраїна* – лише погранична територія племені (згодом – погранична територія феодального князівства).

На час визвольної війни українського народу проти шляхетської Польщі під проводом Богдана Хмельницького (1648-1654 рр.), як відзначає В. Складенко, *Україною* називалися не тільки запорозькі, а вже всі наддніпрянські землі. Очевидно, від цього часу під *Україною* стали розуміти цілу країну. Згодом ця назва поширилася й на інші східноукраїнські землі Західноукраїнські землі й далі називалися Руссю, але поступово назва *Україна* поширилася й на західний регіон і стала спільною для всієї етнічної території українців.

Костін М.
НТУ «ХП»

ЯК ЗБЕРІГАЄТЬСЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ДІАСПОРІ

Діаспора (грец. *διασπορά* – «розсіяння») – це етнічна, в першу чергу релігійна (конфесійна) та мовно-культурна спільнота або сукупність індивідів, які існують та зберігаються за межами свого материнського регіону, і котрі усвідомлюють свою генетичну або духовну з ним єдність. Поняття походить з давньогрецької, але змістовно – з іудейської традиції (мається на увазі розсіяння євреїв по світу та існування компактними релігійно-етнічними громадами). В Європі це поняття стало набувати широкого вжитку в 19 столітті. Часто ним не зовсім коректно зовуться будь які національні меншини.

Українці Канади, україноканадці – особи українського походження: або народжені в Канаді, або прибулі до Канади, – у яких є статус резидента чи громадянина країни. Україноканадці (за даними 2011) – це 9-а за чисельністю мовно-етнічна група: у країні їх – 1 209 085. Українці Канади – складова української діаспори; сама Канада – третя країна за числом етнічних українців (після України та Російської Федерації). Україноканадці – найбільша слов'янська діаспора на території Канади.

В історії української еміграції до Канади дослідники визначають такі основні етапи: 1812-1890-ті рр. – період епізодичної імміграції українців;

З 1891–1914 рр. – «перша хвиля» масової трудової імміграції та початок формування української етнічної групи. У першій хвилі еміграції переважали соціально-економічні мотиви. 1920–1941 рр. – «друга хвиля» масової трудової імміграції та консолідація етнічної групи у ній спостерігалось поєднання соціально-економічних і політичних причин. 1950–1960 рр. – «третя хвиля» імміграції з переміщених осіб через домінування політичних мотивів. 1960–1991 рр. – розвиток української етнічної групи Канади в умовах відсутності поповнень з України. Сучасна українська етнічна група в Канаді не має суцільних поселень – так званих етнічних анклавів: канадські українці живуть уперемішку з іншими національностями по всій країні.

Після схвалення першого в Альберті шкільного законодавства про двомовні програми в 1971 р. школи західної Канади пропонують навчання в українсько-англійських двомовних програмах (англ. Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism). Подібні закони були впроваджені пізніше в Саскачевані та Манітобі.

Українська мова в Канаді, зі своєю сторічною історією автономного від України розвитку, вивчається такими українознавчими інститутами, як Canadian Institute of Ukrainian Studies в Едмонтоні.

Ізольовані культурно і цивілізаційно від України, знаходячись по іншу сторону залізної завіси холодної війни україноканадці розвинули власну самобутню культуру, яку в Канаді зокрема репрезентують танцювальний колектив з Едмонтона Ансамбль Танцю Шумка, музичний етноколектив з Манітоби Paris to Kyiv, гурт «Буря», співачка Тереза Сокирка, музей просто неба у Альберті Село україноканадської культурної спадщини, у якому відтворено побут першої хвилі імміграції до Канади. Культура україноканадців являється невід'ємною частиною загально канадської культури. Комедійна актриса Люба Гой, художник Вільям Курелек, письменниця Мирослава Косташ широко відомі за межами української громади.

Кравцова Т.
НТУ «ХП»

ЛІНГВІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ТЕРМІНОЗНАВСТВА

«Дбати про чистоту, красу, природність мови є біологічною потребою здоров'я національного організму.» Так стверджує Олександра Антонівна Сербенська, доктор філологічних наук, автор понад 200 публікацій з питань української термінології, культури української мови, словників, посібників, монографій. Актуальність проблем збереження нашого національного багатства стосується всіх сфер української мови.

Під час навчання і роботи ми маємо справу з різними поняттями і явищами, що притаманні певній сфері знань. Для зручності, кожне з них позначається словом або словосполученням, що у мові називаються термінами. Походження, форми, значення і функціонування, а також використання,